



## **Acta sanctorum**

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae  
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies duodecimus, decimus tertius et decimus quartus continentur

**Bolland, Johannes**

**Parisiis et Romae, 1868**

De S. Speria Seu Exuperia Virg. Apud Sanctum-Serenum In Cadurcis Pro  
Martyre Culta.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71232)



A

D

## DE S. SPERIA SEU EXUPERIA VIRG.

APUD SANCTUM-SERENUM IN CADURCIS

## PRO MARTYRE CULTA.

C. B.

SYLLOGE.

Ex Castellano et Mss. Notitiis.

ANNO  
CIRCITER, UT  
FERTUR,  
DCCLX.B  
Oppidi S.  
Sereni, quod  
S. Speriam  
pro patrona  
habet, situs.Sancta illa,  
quæ ibidem  
Castellano  
hoc die an-  
nuntiat,

C

In ea, quam Cadurcensis Gallia Aquitanica tractus complectitur, Turenensis seu Torinensis vice-comitatus parte ad rivulum Babam, Gallice, ut a Gerardo infra laudando in Mss. penes nos exstantibus Notitiis et a Blavio in Geographica Cadurcii Tabula vocatur, la Bave, eo loco, quo hic parvam, leucis circiter duabus a sua cum Sera, Gallice, ut in Notitiis et Geographica Tabula mox citatis nuncupatur, la Sere, et Duranio, Gallice la Dordoigne, ad horum prope Gintratum confluentes conjunctione, insulam efficit, situm est novem circiter Cadurco leucis Orientem æstivum versus S. Sereni oppidum, Gallice S. Sere, aut Cere dictum. Id, quod a diocesis Cadurcensis parthenone, Gratia seu Luminis Dei aut etiam Eremiti, vernacula Cadurcorum lingua Leime, appellatione distincto, una dumtaxat leuca Meridiem versus abest, pro patrona sua veneratur, quam hic damus, S. Exuperiam seu Speriam virginem, Gallice S. Spere aut Spere nuncupatam.

2 Hanc hodie sequentibus hisce et lingua Gallica in Latinam a me conversis verbis: Apud Sanctum-Serenum in Cadurcis, S. Exuperia virgo, pro martyre ibidem in nominis sui ecclesia honorata, vicecomitatus Torinnensis patrona, Castellanus in Martyrologio suo Universali annuntiat. Nec est, cur id perperam abs illo fieri, quis suspicetur; etsi enim, ut, diligenti facta indagine, comperi, inter alia omnia hagiologia tum antiquiora, tum recentiora nullum plane, quod vel hac vel alia quavis die S. Exuperia seu Spere, in oppido S. Sereni cultæ, meminerit, inveniatur, ibidem tamen hanc quotannis die XII Octobris solenni ritu coli est certum, uti et jam nunc dicendis intelliges. Mss. de S. Exuperia seu Spere Notitiæ, Sarlato, quæ urbs duodecim dumtaxat circiter leucis a S. Sereni oppido seu, ut unico locum hunc verbo exprimam, Serenopoli distat, ad Henschenium nostrum anno 1664 ab Armando Gerardo, Sarlatensis ecclesie canonico, missæ penes nos exstant; hæc autem, quæ quamquam Latine conscriptam ac haud admodum prolixam S. Exuperia vitam diversaque in hanc a laudato Sarlatensi canonico Gallice compositas adnotationes complectuntur, S. Exuperiam hodie in S. Sereni, quod supra Sanctum-Serenum Castellanus appellat, oppido coli, tum titulo, quem Vita isti præfixum exhibent, tum in adnotatione, a Gerardo in hunc subnexa, dilucide produunt.

3 Verba, quibus id utrobique fit, huc transcribo. Tituli hæc sunt: Vita sanctæ Spere virginis et martyris, desumpta ex hymnis, prosa, responsoriis, Lectionibus, Missa et toto Officio ecclesie oppidi S. Sereni in territorio Cadurcino, cujus festum (in eodem nempe, uti ex adjunctis liquet, S. Sereni oppido) die, XII Octobris celebratur; Adnotationis vero, quam e Gallica Latinam facio, ista: S. Spere admodum incognita (martyrologis nempe aliisque, a quorum vix illa memoratur, scriptoribus) usque in præsentem diem fuit, etsi oppidi S. Sereni et parocialis hujus ecclesie, ubi festum ejus XII Octobris die, magna cum solemnitate et Octava colitur, patrona sit. Jam vero, cum Sarlatensis canonicus tam quæ verbis hisce de S. Exuperia seu Spere apud Sanctum-Serenum cultu, quam alia nonnulla ad eandem pertinentia, quæ alibi tradit, ex ipsismet, ut prodiit, oppidi S. Sereni incolis, rerum ad id spectantium peritioribus, didicerit, nec, etsi ex infra dicendis fidei admodum sublestæ S. Exuperia, quæ titulum mox huc transcriptum præfert, Vita sit, in dubium, quin, quod in hoc de Sanctæ ad XII Octobris diem cultu traditur, vel e simili vel certe haud deteriori fonte haustum sit, revocari posse videatur, sane et jam allegatis, in S. Sereni oppido S. Exuperiam solenni quotannis ritu XII Octobris die coli, certum esse, nemo non agnoscat. Nec tantum, Sanctam Serenopoli quotannis XII Octobris die certo coli, et jam nunc datis Gerardi verbis, verum etiam, cum parocialis, uti hisce affirmatur, oppidi S. Sereni ecclesie, in qua ibidem colitur, patrona sit, Castellanus, dum verbis, supra huc transcriptis, S. Exuperiam seu Spere apud Sanctum-Serenum annuntians, ibi illam in nominis sui ecclesia coli ait, haud de alia per hanc, quam de parociali ista oppidi S. Sereni ecclesia esse locutum, recte concluderis. Ast, an Sancta nostra haud alibi etiam, quam Serenopoli in dicta parociali nominis sui ecclesia colitur?

4 A Castellano in supra huc transcripta annuntiatione vocatur etiam vicecomitatus Torinnensis Patrona, eamque in veteri secundum ecclesie Cadurcensis usum Breviario itemque in Sanctorum ejusdem ecclesie Proprio XII Octobris die etiam signari, Gerardus post verba proxime recitata in jam plus semel laudatis, quas composuit, Notitiis affirmat; hic autem Exuperia non tantum in parociali

tumque vere,  
ut probatur  
ibidem, et  
quidem,

E

F

locis etiam  
forte aliis  
illam cele-  
brantibus,

oppidi



A oppidi S. Sereni, sed et in aliis vicecomitatus Torrinnensis diocesisque Cadurcensis ecclesiis XII Octobris die coli non nemini forsā videbitur; verum nec in Mss. penes nos, ut monui, exstantibus Gerardi Notitiis Sancta usquam vocatur vicecomitatus Torrinnensis Patrona, nec in Sanctorum, qui in ecclesiā Cadurcensis Proprio locum habent, Ms. penes nos exstante Elencho Exsuperia seu Speria comparet; quare, cum Sancta non quod totus vicecomitatus Torrinnensis, sed quod partis, in hoc sita, seu S. Sereni, quod jam sæpe memoravimus, oppidi patrona sit, fuerit forte a Castellano vicecomitatus Torrinnensis Patrona nuncupata, nec aliam forsā ob causam, quam quod in S. Sereni diocesis Cadurcensis oppido XII, ut dictum, Octobris die colatur, in ecclesiā Cadurcensi Breviario veteri Sanctorumque Proprio die illa fuerit signata, præter parocialem oppidi S. Sereni ecclesiam, a S. Exuperia seu Speria e jam dictis vocatam, existere vel in vicecomitatu Torrinnensi vel in diocesi Cadurcensi ecclesias alias, in quibus vel hac vel alia quavis die Sancta nostra gaudeat gavisave umquam fuerit cultu ecclesiastico, hic pro certo, etsi interim res omni veritatis specie haud careat, asseverare non ausim.

pro Martyre colitur.

B 5 Ast haud multum refert; Sanctam enim Serenopoli saltem seu in S. Sereni oppido in sui nominis ecclesia XII Octobris die coli, luculentissime per jam supra allegata extra omnem controversiam, quod ad institutum nostrum hic sufficit, est positum ac proin omnino certum. Nec, quin Sancta pro martyre etiam, ut a Castellano in annuntiatione supra huc transcripta asseritur, Serenopoli in nominis sui ecclesia colatur, dubitandum reor. Gerardus quidem, dum Speriam in Sanctorum ecclesiā Cadurcensis Proprio XII Octobris die signari, in Mss., quas, ut jam monui, cum Henschenio nostro communicavit, Notitiis affirmat, fieri id ibidem sic, ut a Martyris appellatione absterneatur, adjungit; verum hanc ipsomet, quod id facit, loco Sanctæ attribuit, uti etiam haud prolixæ, quam illæ e dictis complectuntur, Vitæ titulus supra huc transcriptus. Nec hæc ipsamet, quo minus pro Martyre apud

C Sanctum-Serenum seu Serenopoli Exuperia coli credatur, ullo modo obstat. Violentia enim nece pro castitate servanda e vivis sublatam tradit sicque martyrem facit; cum autem sic habeat, id ipsum verosimillime, ne dicam, indubie, in ecclesiastico olim recitari de Sancta apud Sanctum-Serenum solito, e quo lucubratiuncula illa, ut supra huc transcriptus, quem præfert, titulus fidem facit, accepta est. Officio tradebatur, cumque adeo, quin per hoc S. Exuperia pro Martyre olim fuerit in S. Sereni oppido culta, dubitari haud posse videatur, ibidem illam hodieque pro Martyre pariter, non quidem jam dicto, quod e dicendis periit, ecclesiastico Officio, sed alio quocumque modo coli, credendum existimo.

re etiam ipsa martyrium, uti hic memorata, quæ quamvis sublesta fidei sit,

6 Neque vero pro Martyre immerito colitur. Re enim ipsa, ut apparet, subiit martyrium, uti mox docebo, cum primum de illa ejus haud admodum prolixæ, cujus jam plus semel memini, Vita nonnulla protulero. Ipsomet, quo Gerardus floruit, seculo XVII scriptam esse, ac ab ipsomet etiam, a quo erat contexta, auctore, cum jam (unde fraudis suspicio-

nem non immerito forsā conceperis) ecclesiasticum, e quo fuerat accepta, Officium periisset, communicatam secum fuisse, Sarlatensis is canonicus in Notitiis, quas ad Henschenium nostrum misit, affirmat; cum certa autem illi hac in re fides adhibenda sit, enimvero lucubratiuncula illa magnam sibi nec ab auctore, a quo, nec ab ætate, qua litteris fuit mandata, auctoritatem adjungit. Nec ipsamet, secundum se spectata, id facit. Fere enim, ni vehementissime fallar, tota, quanta est, commentitia est, nec facile futurum opinor, ut a quoquam, qui vel utcumque critices fuerit peritus, pro vera historia habeatur. Mihi certe, ut inter sincera et genuina probæ notæ Acta recensatur, eoque nomine locum in Opere nostro obtineat, apparet plane indigna. Attamen, cum admodum e dictis prolixæ haud sit, Syllogisque, quas haud raro de ecclesiā Græcæ Sanctis adornamus, elogium, quibus hi a Græcis ornantur, intezere, etsi etiam fabulis subinde fœdata, si modo nimis prolixæ haud sint, soleamus, nostræ huic de S. Exuperia Syllogæ illam ejus Vitam haud admodum prolixam, utcumque etiam commentis deturpata appareat, pariter intezere est visum, primo quidem, ut de lucubratiuncula, cum sic sibi fuerit ob oculos posita, ipsemet per se suum queat studiosus lector ferre judicium dispicereque, an re etiam ipsa fere tota sit, ut dixi, commentitia, deinde vero, ut, cum ecclesiasticum, e quo dicta Vita deprompta modo sit, uti e Gerardo jam monui, deperditum Officium, utcumque saltem, quid in hoc memoriæ fuerit proditum, unusquisque ex illa, quod non nemini forsā accidet haud ingratum, intelligere haud difficulter queat.

AUCTORE C. B.

7 Sequentibus his concipitur verbis: Serenus, in altiori Aquitania uberioris ejus soli, quod intra montium Arvernorum, Durannii et Sileris fluminum, Tutelæ, Bribatæ (Gallicæ Brive la Gaillarde) et Sarlati ambitum continetur, potens dominus Blandiniam paris nobilitatis et pietatis duxit uxorem. Ex illis nati sunt Clarus, mox Speria in arce Sancti Sereni, nobilissimi Turenæ vicecomitatus urbis notissimæ. Clarus post navatam litteris operam militaris artis peritiam domandis equis, ludihastio et aliis adumbratæ militiæ exercitiis, quæ tanti nominis hæredem decebant, per electos magistros ediscebat. Mirabantur in prima ætatula parentes Speria animus velut pignus e cœlo delapsus. Ejus in oculis divina quædam colitum flamma et scintillæ fidei elucebant, pro crepundiis crebri in altum intuitus, raræ pietatis notæ et futuræ signa charitatis. Vix pubertatis annos attigerat, cum arctioris vitæ regulam et severioris religionis cultum professa, non in sericis et pretioso linteamine; verum in cilicio et cinere Dei misericordiam jugibus lacrymis deprecabatur. Tandem Serenus et Blandinia e vivis sublata sunt, relictis duobus amplissimæ domus hæredibus.

nostræ tamen huic

8 Interea Ælidius, nobilissimi illius agri cum Claro et Speria jure partiaro dominus, Clari populos, violato fœdere ruptisque affinitatis vinculis, aperto Marte divexabat; contra Clarus relictum sibi a parentibus jure hæreditario dominium armis tuebatur; inde latrocinia, cædes et ubique civium strages. Verum a tot malis ces-

de Sancta Syllogæ



AUCTORE  
C. B.

satum est, Speria, quam Ælidius mira formæ venustate deperibat, tabulis sponsalibus sibi oppignerata; sed jam sponsalis thori expectabatur apparatus, cum virgo connubium exosa et celestis Sponsi, cui virginitatem voverat, amore saucia, nocte intempesta clam domo secedens, recta pergit in vastam Heremi solitudinem, in cujus meditullio annosa et concava patulis diffusa ramis extendebatur quercus, juxta quam fons lucidissimus, cujus rivulum, foras erumpentem, eadem, quæ genuerat, terra sorbebat. Visa est sibi Virgo oblatas hac in arbore a superis aedes; mox in ejus sinum præ senio hiantem et concavum, qui templum simul et hospitium præbebat, sese latenter abdidit, conscia ex familiaribus una, quæ illam stans temporibus, cibum, ne deficeret, allatura, secreto adiret; ibique pronubante amore cum celesti Sponso coelestem vitam ducebat. Nec defuerunt dæmoni nocendi artes, qui, juvenis virginis speciem et habitum ferens, blande Speriam aggrediens hortatur, ut, relicta secum vasta solitudine, quæ diu tenuit afflictas, lares patrios una adeant, ibi uberem fortunam, egregias nuptias et dulces natos sine salutis dispendio confecturæ: tum Virgo signo Crucis armata insidiantem fugavit inimicum.

\* supple  
cernere.

B

integra  
intexta

9 Res inter Clarum et Ælidium compositæ haud steterunt, et, quod prius extinctum fuerat, belli incendium, reviviscentibus paulatim Ælidii odiis, periculosius exæstuat, quod Speria pro pacis conditionibus sibi conjux non cederet. Verum, ut innoxio civium sanguini parceretur, misso in compendium bello, Clarus ab Ælidio per caduceatorem ad singulare certamen provocatur. Accepta pugnæ copia assignatoque certamini loco, Clarus in armis præsto fuit, sed libuit prius rursus investigari Virginem, quæ sæpius quæsita et nusquam inventa in vasto quodam solitudinis specu vitæ solitariæ cupida forsitan latitaret. Cingitur illico multa indagine lucus, et si qua pars dumetis densior aut saxis asperior vel vallibus depressior, ea sagacius lustratur. Cum ecce, ex gentilitate non Hamadryadum una, sed in concava quercus alvo viva Speria. Curritur ad spectaculum et quærentium turba circa Virginem glomeratur. Tum Clarus in charos Germanæ insertus amplexus post lacrymas hortatur, ut, relicta solitudine desertoque carioso, feræ potius quam clarissimæ Virginis, habitaculo, brevi vagantis bubulci libidine dehonestanda aut lupis rapacibus diripienda, domos splendidas repetat, artus jejuniis inanes et loci fœtore marcidos cibo refoveat, et Ælidii connubium, pacem communibus populis conciliaturum, inire non recuset.

\* adde alio-  
quin.

tegori hic  
exhibetur,

\* lege copula-  
tam.  
\* adde frustra  
impensis.

10 Cui paucis Virgo, se mortem in hac latebra contemnere, ut mortem evadat, cibo non egere, quæ in Deo esuriam non sentiat, et Ælidii connubium spernere celesti Sponso copulata. Ælidius, lacrymis, promissis, obsecrationibus, minarum tandem machinas adhibet, cum Virgo, sacri propositi tenax, virginitatis suæ, Christo dicatæ, impium avertit deprædatorem. Hic, repulsæ injuria truculentior factus, amoris simul et odii œstro percitus, evaginato gladio

virgineum fudisset sanguinem, sed ferrum circa illius cervicem torpuit innoxium, imbellem manu expavit Ælidius, et victam dexteram, gladio dilabente, miratur; sed Virgo, venia percussori data, exsecandam ultro præbet cervicem. Videtur Virgo post necem viva, truncus in suo non volutatur sanguine, sed stupendo miraculo ambabus ulnis caput arripuit, et pretiosa sarcina onustus, ad rivi ostium (qui a percussoris barbarie in hunc usque diem Barbares nuncupatur) ubi Babæ fluvio immiscetur, detulit; ibique primum ab incolis ecclesia Virginis nomini et sacris exuviis consecrata, et urbs celebris ædificata in Sperie Serenæ clientela, postmodum Sereni patris vocabulo dicta, cum Clarus et Ælidius, ostenti novitate et facti immunitate perciti, frondibus arborum tecti et nullibi tuti per totam bacchantur solitudinem.

11 Talis est, quam titulus ejus, supra huc transcriptus, Sanctæ nostræ Vitam vocat quamque integram huc transcribendam duxi, lucubratiuncula. Modo illam attento animo studiosus lector expendat, nec dubito, quin plane, qualem jam dixi, commentitiam judicaturus sit. Verum, utcumque fabulosa ac veritatis specie destituta videatur, vere tamen Sanctam martyrio, ut memoriz prodit, occubuisse, apparet credendum. Cum enim id ipsum in ecclesiastico, e quo illa accepta. Officio fuerit, etiam, ut jam supra docui, memoria proditum, martyrio Sanctam e vita excessisse, oppidi S. Sereni incolæ verosimillime jam dudum, cum ad eorum ecclesiæ usum Officium illud fuerat compositum, crediderant; quare, cum antiqua, quæ id ferebat, videatur apud illos viguisse traditio, esse enim vero videtur, cur ob hanc, cum traditiones hujusmodi, dum nihil absonum verove prorsus ab simile continent, rejiciendæ haud facile sint, martyrio ad Superos evolasse Exsuperiam, credendum existimetur. Verum quandomam id factum? Gerardus verbis Gallicis Latine a me redditis in jam sæpius laudatis, quas beneficio ejus possidemus, Notitiis sic scribit: In Chronologica episcoporum Cadurensium Tabula, a D. Vidal composita, in hominum quidem sanctitate illustrium columna S. Speria V. M. Cadurensis martyrium in-eremo (eo nempe, prope quem num. 1 laudatum sacrarum Virginum monasterium modo cernitur loco) anno circiter 760 passa ac in S. Sereni oppido asservari traditur; in persecutorum vero columna Ælidius, Cadurensis tyrannus, caput S. Sperie anno 760 amputasse asseritur. Recentiore, imo Gerardo dumtaxat aqualem, qui hic laudatur, D. Vidal existisse, non obscure, quæ verbis modo huc transcriptis ipsemet Gerardus mox subjungit, produnt.

12 Verum, etsi ita sit, epocham tamen, quæ per isthæc Sanctæ nostræ martyrio assignatur, supra in margine, ita scilicet, quo id subierit, tempus, loquendi tamen modo, ut fertur, ut animum de re dubium ostendam, adjuncto, pro more nostro ab ipso statim initio indicans, adscripsi, tum quod a vero alienam lululentove e fonte haustam, probare haud possim, tum quod eadem Castellanus, hodie S. Exuperiæ annuntiationi annum circiter 670 in margine adscribens, sit amplexus. Nostræ interim Sanctæ corpus in S. Sereni oppido fuisse adhuc

Gerardi

Vita ejus  
cum hic  
citato, qui  
id anno cir-  
citer 760 si-  
gnat auctore  
fert, subisse  
E

conjectura-  
que, partim  
a Sanctæ re-  
liquis, quæ  
cum is flore-  
ret, Sereno-  
piti haud  
amplius



A Gerardi ætate servatum, ab eodem, ut per verba jam nunc recitata hic testatur, auctore, qui martyrium illius vel anno 760 vel circa hunc signat, asseritur, idque certo a veritate, quod sane fidem ejus atque auctoritatem utcumque elevat, alienum esse, Gerardus, ab ipsismet oppidi illius incolis probe, quid de re sit, edoctus, affirmat; cum autem, ut addit, sacrum illud pignus, cum diu fuisset Serenopoli seu in S. Sereni oppido servatum, ætate sua inde esset a longo jam tempore ad quempiam, qui ignoratur, Lemovicium seu territorii Lemovicensis locum translatum, hinc simul et præcipue ex eo, quod Sancta non tantum Speria seu Exuperia, sed et Serena fuisse vocata sub Vita supra huc transcripta finem indicetur, esse eam a S. Serena, cujus et S. Gemmæ corpus apud Stirpem seu in Stirpensi, quæ in diocesi Lemovicensi sita est, Ordinis S. Augustini abbatia, vernacula Lemovicum lingua l'Esterp aut l'Éter nuncupata, quiescere, apud Labbeum Bibliothecæ Novæ Mss. tom. II, pag. 287 in Gaudfredi, Prioris Vosiensis, Chronicis asseritur, haud diversam seu distinctam, conjectando opinatur.

B fuerunt, petita, atque item de S. Sereni oppido hic proposita,

B 13 Nec quidquam, ob quod conjectura hujusmodi mihi admodum displiceat, occurrit; ast, verane sit, an falsa, scire parum interest, cum dictæ abbatie ecclesia una cum sacris, quæ in hac servabantur, SS. Serenæ, Gemmæ et Gauterii, abbatie ejusdem fundatoris, reliquis seculo XVI, ut ex iis, quæ Gerardus supra a se jam allegatis addit, intelligo, a Calvinistis, sacra omnia susdeque in Gallia tunc vertentibus, fuerit combusta. Plura itaque de conjectura, a Gerardo, ut dictum, ex eo potissimum, quod Sancta forte existerit binominis, seu non tantum Speria, sed et, si Vita ejus fides sit, sortita fuerit Serenæ nomen, formata, haud addens, modo hic aliam, inde pariter potissimum formatam seu petitam, lectori propono. In vicecomitatu Torinensi tractuque Cadurensi ad rivulum Babam eo loco, quo hic, ut supra docui, parvam insulam efficit, castrum, a vicecomitatu illo dependens, oppidumque situm esse, Gerardus in sua, qua præcipue de hoc in sæpissime jam laudatis Notitiis agit, Adnotatione præfatus, in veteribus Actis castrum id quidem a S. Sereno, oppidum vero a S. Speria nuncupari mox adjungit; cum autem S. Serenus presbyter confessor, in Opus nostrum ad secundam, qua Fastis sacris exstat inscriptus, Octobris diem jam illatus, non in vicecomitatu Torinensi Cadurensive tractu, sed procul inde

in Campania Gallia colatur, nec iste Serenus, qui Sanctæ pater existisse in hujus Vita supra transcripta traditur, pro Sancto usquam habeatur, suam unquam vel abs hoc, ut in Sanctæ nostræ Vita sub finem traditur, vel abs illo appellationem traxisse, quod modo S. Sereni oppidum dicitur, haud credo; ast id ego, cum primum S. Speria nomine (hoc enim in veteribus Actis, teste, ut mox docui, Gerardo, nuncupatur) fuisset insignitum, fuisse post, priori isthac nomenclatione antiquata, a secundo e binis, quibus Sancta nostra sub Vita suæ supra huc transcriptæ finem vocatur, Speria et Serenæ nominibus S. Serenæ oppidum vocatum, tantumque temporis lapsu, ut fuerit non S. Serenæ, sed nominis hujus terminatione feminina in masculinam ex errore mutata, S. Sereni oppidum appellatum ac porro hodieque appelletur, factum esse, vehementissime suspicor, imo et, quantum conjectando licet, opinor.

14 Et vero est, cur tam conjectura isthac quam haud spernenda videatur, hinc autem fit, ut nesciam, an non præstet, ut, quod modo S. Sereni oppidum dicitur, non isthoc, sed alio, quo jam supra a me fuit vocatum, Serenopolis nomine, cum sic sive vera, sive falsa mea modo hic proposita conjectura sit, appellari queat, nuncupetur. Adhæc cum paulo infra, ut Gerardus in Notitiis sæpissime jam memoratis docet, S. Sereni oppidum seu Serenopolim locus, quo rivulus seu torrens, Barbares vocatus, Barbæ immiscetur, situs sit, non minus dubitandum reor, an loco isto, ad quem Sancta jam necata, si, quæ sub Vita ejus jam datæ finem narrantur, vera sint, caput sibi amputatum stupendo plane, sed multis etiam aliis martyribus a fabulatoribus afficto, miraculo detulerit, conditum fuisse S. Sereni oppidum recte ibidem dicatur, quam, an ex ipsomet nomine Barbares, quo fuerit etiam ante S. Speria martyrium torrens iste vocatus, factum non sit, ut, nomen isthoc ei a barbara, qua in Sanctam fuerat sævitum, immanitate inditum fuisse, fuerit confictum. Nec asseverare ausim, e simili comminiscendi licentia ortum non esse, ut pariter, cum Sanctam pro castitate servanda ab Ælidio, Cadurensi tyranno, fuisse occisam, vel e traditione vel aliunde haberetur comperitum, concupitum abs hoc cum illa connubium omniaque fere, quæ inde nata in Sanctæ nostræ Vita dicuntur, fuerint conficta.

AUCTORE  
C. B.

haud spernenda videatur.

E

F

DE